

Moduł 10: Materiały dodatkowe

KURS „JAK BYĆ LEPSZYM RODZICEM KAŻDEGO DNIA?”

Jakie są przyczyny konfliktów u dzieci? (1/2)

Zastanów się co było przyczyną danego konfliktu między rodzeństwem i podejmij odpowiednie prewencyjne działanie w przyszłości. Możliwe przyczyny:

1. Walka przede wszystkim o czas i uwagę rodziców – poświęcaj odpowiednio dużo czasu każdemu z dzieci osobno
2. Walka o wspólne rzeczy np. zabawki – dobrze, aby każde z dzieci miało część rzeczy na własność. Dużo rzeczy wspólnych będzie prowadzić do konfliktów
3. Chłopcy zazwyczaj rywalizują w sferze fizycznej (np. kto jest szybszy) – i dopóki nie dochodzi do agresji między nimi, należy na to pozwolić
4. Wynikające z kolejność przychodzenia dzieci na świat – np. starsze mogą być zazdrosne o młodsze – dlatego należy poświęcać każdemu czas według potrzeb i stosować takie same zasady wobec wszystkich dzieci (oczywiście dostosowane do wieku)
5. Różne temperamenty i charaktery – należy uwzględniać w rozwiązywaniu konfliktów naturalne skłonności dzieci

Jakie są przyczyny konfliktów u dzieci? (2/2)

6. Dzieci z dysfunkcjami – rodzeństwa będzie miało skłonność do pomocy takiemu dziecku, ale też może być zazdrosne, bo rodzice będą takiemu dziecku poświęcać więcej uwagi. Należy w natłoku zadań, szukać kreatywnie okazji do poświęcaniu pozostałym dzieciom czasu np. wyjście zakupy sam na sam z danym dzieckiem
7. Dzieci obserwują i naśladują, jak rodzice rozwiązują konflikty między sobą i z każdym z dzieci. Szczególnie zwracają uwagę na niekonsekwencję i niesprawiedliwość w zachowaniu
8. Szczególne okoliczności np. zmęczenie lub znudzenie dziecka – należy skupić się na zapobieganiu takich sytuacji w przyszłości, niż walczyć z obecną sytuacją
9. Preferowanie jakiegoś dziecka przez rodziców (np. bo ma lepsze oceny) – co może powodować negatywne zachowanie u drugiego dziecka celem zwrócenia na siebie uwagi. Należy patrzeć na dzieci indywidualnie i nie porównywać między sobą

Jak rozwiązywać konflikty?

1. Rodzice nie mogą za dzieci rozwiązywać konfliktów. Rodzic powinien przerwać konflikt i poprosić, aby dzieci się dogadały. Można przy tym asystować, podpowiadać, ale nie rozwiązywać
2. Jeśli nie ma szansy na zgodę – to rodzic może zabrać np. daną zabawkę, aż dzieci się dogadają. Przydzielenie jednemu z dzieci zabawki – zawsze wiązałoby się z poczuciem krzywdy u drugiego dziecka. Można też zasugerować, że albo rozwiążą ten konflikt, albo będą musieli bawić się osobno.
3. Nie powinno tylko jedno dziecko cały czas ustępować – np. ze względu na swoją uległość
4. Nie powinno się od starszego dziecka wymagać, aby cały czas ustępowało – takie dziecko ma poczucie krzywdy i będzie zazdrosne

Najczęstsze błędy rodziców

1. Nadmierne przejmowanie się konfliktami dzieci, zakładając, że idealna sytuacja w domu to taka, kiedy dzieci się nie kłócą i jest spokój
2. Traktowanie dzieci jako grupę i w konsekwencji brak regularnego poświęcania czasu dzieciom indywidualnie
3. Drobne niesprawiedliwości wobec dzieci, nierówne traktowanie, ustępstwa tylko dla jednego dziecka
4. Faworyzowanie jednego - wybranego przez rodzica / rodziców - dziecka
5. Dziecko pierworodne, w czasie jak było jedynakiem, było rozpieszczane. Później kiedy stają się większe, rodzice – jako, że są najstarsze z rodzeństwa – nakładają na nich nadmierną odpowiedzialności (np. „jesteś najstarszy, to powinieneś ustępować”) i liczbę obowiązków (np. „musisz zajmować się młodszym rodzeństwem”)
6. Dzieci środkowe są nie zauważane i nie doceniane przez rodziców, gdyż ich uwaga koncentruje się na najstarszym lub na najmłodszym, co powoduje u dzieci, że mają większą tendencję do walki o uwagę, więc częściej mogą powodować negatywne sytuacje
7. Dzieci najmłodsze są nadmiernie rozpieszczane przez rodziców i starsze rodzeństwo, przez co nie jest to równe i sprawiedliwie traktowanie względem pozostałych dzieci

Rywalizacja jest naturalna między rodzeństwem

1. **Rywalizacja jest naturalna**, więc nie powinno nas dziwić, że dzieci się kłócą
2. Typowe jest, że rodzeństwo potrafi się w jednym momencie **kochać i przytulać, a za chwilę się bić**. Albo w jednym momencie rywalizują ze sobą (najczęściej w domu), a za chwilę sobie pomagają (najczęściej poza domem np. w szkole)
3. Analogicznie czasami dzieci chcą naśladować rodzeństwo, a czasami na siłę chcą się odróżnić. **Rywalizacja potrafi trwać do końca życia**
4. Jednocześnie prawie **każde dziecko podejrzewa też, że rodzice bardziej kochają jego brata / siostrę niż jego**

Zmiana zachowania dzieci po narodzinach rodzeństwa

1. Bardzo często następuje gwałtowne pogorszenie zachowania. Pierwsze dziecko miało 100% uwagi, zaś po narodzinach rodzeństwa ma znacznie mniej niż 50% (mniejsze dziecko wymaga więcej uwagi, zwłaszcza od mamy). Dziecko ma poczucie ogromnej straty. Dziecko często „oskarża” o ten stan to młodsze rodzeństwo
2. Rozwiązaniem nie jest poświęcenie jeszcze więcej czasu dziecku przed narodzinami rodzeństwa, bo efekt będzie odwrotny, poczucie straty będzie jeszcze większe
3. Dużą rolę odgrywa tata, który stając się bardziej dostępny i zaangażowany dla starszych dzieci, pomaga złagodzić ten negatywny efekt
4. Należy zaangażować starsze dziecko w opiekę nad młodszym np. może ono pomagać podawać ubrania, przynosić krem itp.
5. Największe czułości i pieszczoty rodziców ws. do najmłodszego dziecka nie powinny być w obecności starszych dzieci. Chyba, że jest możliwe, że każde dziecko będzie obdarzone tym samym w danym momencie
6. Przychodząc do domu ze szpitala po narodzinach, warto aby to najmłodsze dziecko miało jakiś prezent dla rodzeństwa („wkupne”)

Dziadkowie opiekując się wnukami wprowadzają inne zasady niż mamy w domu

(np. dotyczące jedzenia, oglądania telewizji, godziny chodzenia spać itp.)

Należy ustalić z dziadkami, że dzień u nich może wyglądać inaczej, ale nie może całkowicie odbiegać od normy. Zdecydowanie nie zgadza się na całkowitą zmianę zasad. W przypadku braku jakiegokolwiek porozumienia z dziadkami - można rozważyć ograniczenie częstotliwości samodzielnych pobytów wnuków u dziadków.

Faworyzowanie jednego z dzieci przez dziadków

(np. tylko ono jest zabierane na spacer / wycieczki, otrzymuje zdecydowanie lepsze prezenty, jako jedyne jest wyróżnianie lub chwalone)

Należy zdecydowanie reagować i rozmawiać z dziadkami, gdyż to buduje u pozostałych dzieci poczucie krzywdy i niesprawiedliwości